

A PÁLYAORIENTÁCIÓ MINT A REALITÁSBAN VALÓ TÁJÉKOZÓDÁST TÁMOGATÓ LEHETŐSÉG

Kenderfi Miklós

Szent István Egyetem GTK Pályatervezés Tanszék

Kulcsszavak: pályamentáció, realitáshoz igazított információ

A rendszerváltozás után kidolgozott Nemzeti alaptanterv (NAT, 1995), majd az erre épülő kerettantervek, illetve a Nemzeti alaptanterv továbbfejlesztett változata nevesíti a pályaválasztás, munkavállalás kérdésköréhez kapcsolódó pedagógiai tevékenységeket. Mind az általánosan képző, mind a szakképző iskoláknak feladata a fiatalok iskola-, illetve pályamentáció, amely az Európai Unióhoz történő csatlakozásunk során bővült az életpályamentáció és a pályamentáció fogalmaival. A pályamentáció helye és tartalma meghatározott a magyar iskolarendszerben, azonban ez a gyakorlatban kevésbé valósulhat meg, ezért véljük azt, hogy a pályamentáció–életpályamentáció nevelési terület új típusú tartalommal történő kialakítása (kísérletezése, kidolgozása) valódi lehetőséget jelenthet a tanulók és a tanárok számára is.

A pályamentáció tartalmának meghatározásához kapcsolódó szakirodalmi áttekintések alapján azt a következtetést vonhatjuk le, hogy e témakörben az iskola a pályamentáció/pályamentáció egyes összetevőinek fejlesztését vállalhatja. A nemzetközi szakirodalom *Super* nyomán, és magyar kutatók, *Rókusfalvy* (1969), *Ritoókné* (1986), *Völgyesy* (1976), *Szilágyi* (1993) hazai eredményeik alapján a pályamentáció összetevői közül kiemelik az információ iránti igény hiányát. Azt meg kell fogalmaznunk, hogy a fiatalok pályamentációja során a realitásban való tájékozottság (realitásorientáció) kialakítása elengedhetetlen pedagógiai feladat.

A pályamentációs munkánk alkalmával ezért az információ és a tanuló viszonyát meghatározott céllal alakítottuk ki, ahol kiemelt szerepet szántunk az információ iránti igény felkeltésének, valamint az információfeldolgozás minőségének. A pályamentációs folyamat tartalmát illetően a reális önismeret kialakulásához gyűjtött, valamint a környező világ lehetőségeiben történő eligazodáshoz kapcsolódó információkat tartottuk jelentősnek.

Hipotézisünkben a pályamentációhoz szükséges információk átadásának módszertani lehetőségeire koncentráltunk: feltételeztük, hogy a pályamentációhoz szükséges információk átadásának módszerei a fiatalok számára kidolgozhatók.